

Інститут екології Карпат НАН України

**ВИСОКОГІРНИЙ БІОЛОГІЧНИЙ
СТАЦІОНАР „ПОЖИЖЕВСЬКА”
ІМЕНІ КОСТЯНТИНА МАЛИНОВСЬКОГО**

Відділ популяційної екології

Завідувач відділу, д.б.н. Володимир Кияк

Напрямки наукової діяльності:

- ✓ популяційна організація рідкісних, реліктових, ендемічних і погранично-ареальних видів Українських Карпат;
 - ✓ адаптації рослин і окремих видів тварин до різноманітних природних і антропогенно змінених умов середовища;
 - ✓ зміни структури популяцій і проблеми збереження рідкісних і ендемічних видів високогір'я Українських Карпат під впливом рекреації, різних форм господарювання, демутації та змін клімату;
 - ✓ популяційний моніторинг рідкісних і ендемічних видів високогір'я.
-

Неструктурним підрозділом відділу є високогірний біологічний стаціонар „Пожижевська” імені Костянтина Малиновського. Засновано у 1958 році.

Стаціонар розташований на висоті 1430 м н.р.м. у Чорногорі – найвищому гірському масиві Українських Карпат, на території Говерляньського заповідного лісництва (тепер – ПОНДВ) Карпатського національного природного парку.

Протягом 1958–1961 рр. був у підпорядкуванні Львівського науково-природознавчого музею АН УРСР, надалі – Львівського відділення Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного, а від 1991– Інституту екології Карпат НАН України.

Від 1967 р. на стаціонарі проводили роботи за МБП “Людина і біосфера”, де вперше в Україні започаткували комплексні екологічні дослідження біогеоценозів.

Від 70-х років ХХ ст. за ініціативи проф. К.А. Малиновського на стаціонарі розпочали вивчення ценопопуляцій видів рослин у типових фітоценозах високогір’я, а трохи згодом – природно-історичних популяцій рідкісних, ендемічних і реліктових видів рослин Українських Карпат.

На основі проведених на стаціонарі досліджень захищено близько 20 докторських і кілька десятків кандидатських дисертацій.

Сьогодні на стаціонарі тривають дослідження популяційної організації раритетних видів флори Українських Карпат і окремих видів тварин.

Кожного року на його базі працюють наукові співробітники Інституту та інших наукових, вищих навчальних і природоохоронних установ України та інших країн. У 1996-2018 рр. меценатом стаціонару був уродженець м. Чернівці, громадянин Німеччини Осип Барецький.

В околицях стаціонару цінним науковим надбанням є моніторингові ділянки, закладені в лісових, субальпійських та альпійських ценозах, а також дослідний полігон на контакті лісового і субальпійського поясів. На цих площах працівники відділу проводять тривалі дослідження природних і демутаційних змін рослинності.

У межах одноденного переходу на захід від біостаніонару «Пожижевська» розташовані гори Говерла і Петрос

У східному напрямку розташована г. Гомул, на якій верхня кліматична границя лісу досягає 1650 м н.р.м.

У південному напрямку – вершини Данцер, Туркул, Кізли, Шпиці

Озеро Несамовите, 1750 м н.р.м.

Для г. Шпиці притаманне високе флористичне багатство

Початок червня на Черногорі.

Стрімкі схили г. Ребра

Працівники відділу В. Білонога і В. Штупун під час досліджень в Кизіх Улогах

Район г. Бербенеска (2039 м) належить до найхолодніших в Україні. Тут розташоване найбільш високогірне озеро Бербенеска на висоті 1800 м.

Тут розкинулися найбільші площі альпійських лук і трапляються субнівальні ділянки

В околицях біостаціонару поширені популяції численних рідкісних і ендемічних видів

Тирлич безстебельний і рододендрон миртолистий

Тирлич крапчастий

Пальчатокорінник серценосний

Сугайник карпатський

Сон білий

